

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI
IMHALLEF
ONOR. CHRISTIAN FALZON SCERRI

Illum, il-Ġimgħa, 8 ta' Lulju, 2022

Mandat ta' Inibizzjoni Nru: 819/2022

RITA BORG, GRACE GATT, JOSEPH GATT, ANGELO GATT U LAZARUS GATT

VS.

IVAN BORG, KAREN SCICLUNA, PETER PAUL BORG U GRACE BORG

Il-Qorti:

1. Dan huwa digriet finali dwar talba ta' Rita Borġ *et* sabiex jinħareġ mandat ta' inibizzjoni skont l-**artikolu 873 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**;

Dahla/Fatti

2. B'rikors imressaq fis-**17 ta' Ġunju, 2022**, Rita Borġ *et* fessru li l-partijiet huma sidien ta' sitt qtiegħi ta' art li jinsabu fis-Siġġiewi, li kienu ġew maqsuma b'kuntratt tat-23 ta' Novembru, 1993. Ir-rikorrenti jgħidu li fil-preżent huma sidien ta' ħames qtiegħi, filwaqt li l-intimat Peter Paul Borġ huwa sid ta' qatgħa oħra. L-istess rikorrenti jkomplu jgħidu li fil-qatgħa tal-intimat Peter Paul Borġ hemm spiera, li sa minn qabel il-qasma, kienet tintuża biex tissaqqa' l-medda kollha tal-art;

3. Ir-rikorrenti jżidu li għalkemm fil-kuntratt tal-qasma ma ssemma xejn dwar l-ispiera, madankollu huma jgħidu li huma għandhom ftehim bil-fomm mal-aħwa Borġ, li jistgħu jtellgħu l-ilma minn din l-ispiera biex ikunu jistgħu jsaqqu l-qtajja' tagħhom. Jgħidu wkoll li huma kienu registrati bħala utenti tal-ġieba mal-Awtorità ta' Malta dwar ir-Riżorsi. Ġara iżda li fl-2021, isem ir-rikorrenti ma baqax indikat bħala utenti tal-ispiera u b'kawża bin-numru 421/2022RGM, fl-ismijiet **Ivan Borġ et v. Rita Borġ et**, tressqu talbiet biex jiġi ddikjarat li Rita Borġ et m'għandhomx jedd jagħmlu użu mill-ispiera;
4. Billi r-rikorrenti jgħidu li huma għandhom bżonn jieħdu l-ilma minn din l-ispiera huma ressqo dan ir-rikors fejn qegħdin jitolbu lil din il-qorti hekk:

«Illi l-esponenti, sabiex jikkawtelaw d-drittijiet tagħhom, jixtiequ jżommu l-intimati milli b'xi mod iwaqqfu jew jostakolaw lir-rikorrenti milli jtellgħu l-ilma mill-ispiera u/jew milli jostakolaw l-aċċess tar-rikorrenti għall-istess spiera, liema spiera tinsab fil-parti diviża tal-għalqa li tappartjeni lill-intimati jew min minnhom, liema għalqa hija msejha "it-Tarġa l-Ħamra" fil-kontrada tal-Fawwara, fil-limiti tas-Siġġiewi, u dan għar-raġunijiet li se jiġu esposti hawn taħt;
5. B'digriet maħruġ fis-17 ta' Ġunju, 2022, il-qorti laqgħet din it-talba b'mod proviżorju skont l-**artikolu 875(2) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**. Fl-istess digriet, il-qorti ordnat ukoll in-notifika lill-intimati, bi żmien għaxart ijiem għat-tweġiba;
6. L-intimati daħlu risposta fis-**27 ta' Ġunju, 2022** u taw ir-raġunijiet tagħhom għaliex il-mandat ta' inibizzjoni ma jmissux jintlaqa';
7. Inżamm smiġh fit-**8 ta' Lulju, 2022** u dakinhar il-qorti, wara li semgħet lill-partijiet, ħalliet ir-rikors sabiex jingħata digriet *in camera*;

Konsiderazzjonijiet

8. Jinsab imniżżel fl-**artikolu 873(1) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**, li l-iskop tal-mandat ta' inibizzjoni huwa li jzomm persuna milli tagħmel kull ħaġa li tista' tkun ta' preġudizzju għall-persuna li qed titlob il-mandat;
9. Bħala daħla, huwa miżmum fil-ġurisprudenza li l-mandat ta' inibizzjoni huwa mezz proċedurali eċċezzjonali u mhux normali ta' provvedimenti legali, allura dan għandu jirċievi interpretazzjoni kemm jista' jkun dejqa u ristrettiva (ara d-digriet tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-ismijiet, **Pancontinental Oil & Gas NL et v. Il-Prim Ministru** deċiż fil-15 ta' Diċembru 2011). Ġeneralment il-mandat jintalab fi żmien meta l-pretensjoni tkun għadha ma ġietx ġudizzjarjament aċċertata u stabbilita (ara **Brittania Catering Company Limited et v. Direttur Dipartiment tal-Artijiet et** mogħti mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-21 ta' Jannar 2009);
10. Issa skont il-liġi, il-qorti għandha tawtorizza l-ħruġ ta' mandat ta' inibizzjoni meta:
 - i. Ir-rikorrent ikollu mad-daqqa t'għajn il-jedd oġġettiv u mhux soġġettiv li jwaqqaf jew iżomm lill-intimat milli jagħmel xi ħaġa li tista' tkun ta' ħsara jew li biha tista' ġġiblu preġudizzju. Wieħed irid jagħraf li l-jedd li jeħtieġ jithares mhux biżżejjed li jkun sempliċi diffikultà, disaġju jew tħassib (ara **Dr. Louis Cassar Pulliċino noe v. Joseph Caruana Curran noe et**, Qorti tal-Kummerċ tas-26 ta' Mejju 1995); u
 - ii. Il-mandat ikun meħtieġ biex jiġi mħares dak il-jedd. F'dan is-sens, jekk l-inkonvenjent jew in-nuqqas lamentat jista' jitneħħa, mqar b'deċiżjoni wara li jiġi mistħarreg il-każ fil-mertu, jiġi nieqes it-tieni element meħtieġ għall-ħruġ tal-Mandat (ara fost ħafna oħrajn, id-deċiżjoni fl-ismijiet **Odetta Tonna et v. Awtorità tal-Artijiet** mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fid-19 ta' Lulju 2018);

11. Dawn l-elementi tal-**artikolu 873** fuq imsemmija, huma kumulattivi u mhux alternattivi, b'dana li anke jekk wieħed minnhom ma jirriżultax pruvat, il-mandat ta' inibizzjoni ma jistax jiġi milqugħ (ara **V & C Contractors Limited et v. Direttur tal-Kuntratti** maqtugħ mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-31 ta' Jannar 2011);
12. Nibdew bl-**ewwel element**, jiġifieri dak jekk Rita Borġ *et* għandhomx jedd oġġettiv li jidher mad-daqqa t'għajn;
13. Xogħol il-qorti hawnhekk, meta tiġi biex tara jekk hija għandhiex tordna l-ħruġ ta' mandat ta' inibizzjoni, mhuwiex dak li tara min għandu raġun bejn il-partijiet (ara **Victor Vassallo v. Edwin Bartolo et noe** tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tas-27 ta' Marzu, 2003) jew li b'xi mod tiddeċiedi dwar id-drittijiet rispettivi tagħhom fil-każ;
14. Wieħed ma jridx jinsa li l-liġi titlob li kull jinħareġ favurih mandat ta' inibizzjoni jeħtieġ li, fi żmien qasir, jiftaħ kawża dwar il-jedd imsemmi fil-mandat. Ma jistax jingħad li dak il-jedd *prima facie* jeżisti tassew jekk kemm-il darba l-pretensjoni dwar dak id-dritt ma tistax tissawwar f'talba speċifika f'dak iż-żmien qasir (ara **Nutar Giuseppe Sammut noe v. Frank Scicluna et**, Appell Ċivili tat-2 ta' Ġunju, 1969, **Brendaline Busuttil nomine v. Maria Rosaria sive Rose Grima** tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tas-26 ta' Ġunju, 2007 u **Jonathan Grech v. L-Awtorità Marittma ta' Malta** tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tat-28 ta' Lulju, 2009);
15. Wara kollox, il-liġi stess trid fl-**artikolu 843(1) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**, li l-mandat ta' inibizzjoni jeħtieġ li jkun msaħħaħ b'azzjoni ġudizzjarja sussegwenti, għaliex inkella l-mandat jitlef l-effetti tiegħu (ara **Antoine Portelli et v. Graham Testa** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-12 ta' Jannar, 2021). Mhux hekk biss, iżda l-ġurisprudenza tgħallimna wkoll li l-kawża li jeħtieġ li tinfetaħ wara l-ilqugħ tal-mandat ma tridx ikun is-sempliċi rikonferma ta' digriet diġà mogħti iżda trid tkun dik marbuta mad-dritt pretiż mir-rikorrent (ara fost ħafna oħrajn, **David**

Gatt v. Onor. Prim Ministru Dr. Lawrence Gonzi et deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-20 ta' Ottubru, 2016);

16. Illi fil-każ tallum, din il-qorti hija tal-fehma li Rita Borġ *et* m'għandhomx mad-daqqa t'għajn jedd oġġettiv xi jharsu.
17. Il-qorti tqis li skont l-**artikolu 455(3) tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta**, is-servitù ta' mili ta' ilma huwa meqjus bħala servitù mhux kontinwa. Servitù mhux kontinwa, kif jgħid l-**artikolu 469(1) tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta** jista' jinkiseb biss bis-saħħa ta' titolu (ara **Franz Studer Ruegg v. Salvatore Buttigieg** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-22 ta' Ġunju, 2004 u kkonfermata mill-Qorti tal-Appell fit-13 ta' April, 2007 u **Mikiel Attard v. Ġanni Attard** deċiża mill-Qorti tal-Appell fil-25 ta' Mejju, 2007);
18. Fil-każ tagħna, ir-rikorrenti qegħdin jallegaw li l-jedd ta' servitù biex jieħdu l-ilma mill-ispiera ġej minn ftehim verbali li huma għandhom mal-intimati. Madankollu skont l-**artikolu 458 tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta**, titolu ta' servitù hu null jekk ma jidherx minn att pubbliku. Għalhekk la t-titolu ta' servitù ta' mili tal-ilma allegat mir-rikorrenti mhux ġej minn att pubbliku, huma ma jistgħux jgħidu li għandhom jedd oġġettiv biex jitolbu l-ħruġ ta' mandat ta' inibizzjoni;
19. Peress li l-ewwel element mitlub mil-liġi biex jinħareġ il-mandat ta' inibizzjoni ma ġiex sodisfatt, il-qorti tista' tieqaf hawn;

Deċiżjoni

Għaldaqstant għar-raġunijiet fuq imsemmija, din il-qorti qiegħda tipprovdi dwar ir-rikors tas-17 ta' Ġunju, 2022 billi **tichad** it-talba ta' Rita Borġ *et* għall-ħruġ tal-mandat ta' inibizzjoni u tħassar *contrario imperio* d-digriet tagħha tas-17 ta' Ġunju, 2022, safejn din kienet laqgħet it-talba b'mod provviżorju;

Tordna li l-ispejjeż marbuta ma' dawn il-proċeduri jithallsu kollha kemm huma minn Rita Borg et flimkien bejniethom.

Christian Falzon Scerri
Imħallef

Mary Josephine Musu
Deputat Registratur